

ÅMÅLS KOMMUN
www.amal.se

HANDLINGSPLAN FÖR PSYKISK HÄLSA

2018-2020 - 2025

ÅMÅLS KOMMUN

BAKGRUND

År 2016 kom regeringen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) tillsammans ut med överenskommelsen ”Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa”. Denna överenskommelse syftar till att stärka kommuner och regioner i arbetet med att främja psykisk hälsa och ömsesidigt arbeta med att minska den psykiska ohälsan.

Denna handlingsplan är gemensam för Åmåls kommun och Västra Götalandsregionen.

SYFTE

Med hjälp av den regionala handlingsplanens mål, aktiviteter och indikatorer för uppföljning vill vi sätta fokus på de frågor som vi vill utveckla i Åmåls kommun.

PROCESS FÖR FRAMTAGANDE

Uppdraget gavs till den lokala Närsjukvårdsgruppen i Åmåls kommun som utsåg en kontaktperson i Närsjukvårdsgruppen som tillsammans med ytterligare personal från Åmåls kommun gjort en nulägesanalys av hur vi arbetar med psykisk hälsa i kommunen. Därefter valdes ett par av fokusområdena från den regionala handlingsplanen som vi ser ett behov av att utveckla vidare på lokal nivå.

FOKUSOMRÅDEN

Gällande vuxna har vi i Åmåls kommun i nuläget valt att lägga fokus på att vuxna personer med missbruk, psykisk ohälsa och eller komplex problematik skall få integrerade insatser.

I Åmåls kommun finns idag redan Ungdoms- och vuxencentralen där samverkanspartners från kommun, primärvård, specialistpsykiatri samverkar genom veckomöte, SIP samordnad individuell planering, rådgivning mellan samverkanspartners för att dessa personer skall få rätt hjälp på rätt vårdnivå och rätt instans.

Fortsatt utvecklingsområde handlar om att personer som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden skall få möjlighet till en meningsfull sysselsättning, lågtröskelverksamhet. Sysselsättningens syfte är att lotsa, stödja den enskilde ut i reguljära arbetsmarknaden

Arbete har påbörjats genom uppstarten av Drivhuset. Drivhuset håller till i Kommunens fritidsgård, "Huset". Verksamheten är i gång varje vardag mellan 09.00-12.00, här sker även samverkan med arbetsförmedling och försäkringskassa. Drivhuset är filial till Ungdoms- och vuxencentralen.

När det gäller barn och unga har vi valt att lägga fokus på område, insatser i rätt tid. En samverkansgrupp har skapats med representanter från skola, socialtjänst, primärvård samt BUP. Här finns det ett fortsatt utvecklingsarbete med att uppmärksamma barn och ungdomar som riskerar att hamna i ett missbruk och göra bra bedömningar när det gäller barn och ungas psykiska hälsa.

Det pågår utvecklingsarbete, både inom skola, socialtjänst samt primärvård att få en bra struktur, ett bra flöde gällande att göra rätt bedömningar.

- Vad är första linjens ansvar?
- Vilka barn och ungdomar ska remiteras vidare?
- Vilket underlag/information är nödvändigt i ett remissförfarande?

Vilka barn och unga som kan komma att behöva remitteras vidare till specialistpsykiatri (BUP). Arbetet fortskrider med att tydliggöra vem som gör vad inom de olika aktuella instanserna. Detta sker i "förstalinjengruppen" primärvård/kommun träffas regelbundet för att fortsätta utveckla arbetet. I arbetet finns en verksamhetsutvecklare som fungerar som stöd i pågående process.

Det pågår också arbete för att vuxna med psykisk ohälsa skall få rätt vård vid rätt instans. Samverkansmöten mellan primärvård, kommun och specialistpsykiatri sker kontinuerligt veckovis där konsultation och rådgivning i olika ärenden kan ske mellan de olika instanserna. Arbete pågår för en trygg och säker hemgång för vuxna mellan länssjukvården (sjukhus) och

kommunen som också ingår som en del i handlingsplan närsjukvårdsgrupp/er i Fyrbodal (Åmål).

Ungdoms- och vuxencentralen finns som ett stöd för att informera om droger till föräldrar och kan även närvara t. ex vid föräldramöten i skolan. Drogvaneundersökning gör en gång under årskurs 8 samt år två på gymnasiet.

Familjecentralen finns för stöd och rådgivning för föräldrar med barn upp till 12 år.

Nulägesrapport att arbeta vidare med för ÅMÅL

Handlingsplan för psykisk hälsa

Vuxna

Fokusområde1

Förebyggande och främjande arbete

Mål: Nollvision om suicid i VG

- Handlingsplan för suicidprevention finns i Åmåls kommun.
- Rutin för suicidprevention inom NU -Sjukvården, Vuxenpsykiatriska Öppenvården, Medpro VC samt kommunen finns.
- Personal inom både kommun och region har utbildning i suicidprevention. Flera utbildade kursledare i suicidprevention.
- Vuxenpsykiatriska Öppenvården har uppföljningsansvar vid suicidförsök.
- Möjlighet för utbildning till fler kursledare i suicidprevention finns.

Fokusområde 2

Tillgängliga tidiga insatser

Mål: Äldre personer med psykisk ohälsa ska få rätt vård och stöd

- Hemsjukvården har en kontaktperson på vuxenpsykiatriska öppenvården som finns för rådgivning och handledning till kommunala sjuksköterskor.
- Första linjen- Med Pro och Ungdoms och vuxencentralen samt kommunens psykiatrisjuksköterska finns för rådgivning och stöd.
- Utbildning till ett antal personer anställda inom hemtjänsten har utbildats om psykisk ohälsa hos äldre
- Utbildningsuppstart till hemtjänst om missbruk och våld i nära relationer

Fokusområde 3

Enskildas delaktighet och rättigheter

Mål: Personer som har behov av samordnade insatser skall få en SIP

- SIP upprättas och följs upp. Ibland kan det brista i uppföljningen. Rutin enligt VästKom följs.
- Arbetsgrupp första linjen vuxna arbetar med att kunna göra SIP och brukarnära överenskommelser i SAMSA öppenvård.

Mål: Brukarföreträdare skall erbjudas delaktighet i utvecklingsarbete

- Fungerar inte på lokal nivå då det inte finns lokala brukarföreningar. Flera försök har gjorts...

Fokusområde 4

Utsatta grupper

MÅL: Ingen skall diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och region.

Mål: Personer med missbruk, psykisk ohälsa och eller komplex problematik skall få integrerade insatser.

- Ung/Vux finns. Regelbunden samverkan 1 gång/vecka med alla inblandade parter.
- Sysselsättning/arbete
- ESF-projekt har beviljats kommunen med start mars 2020. Ung framtid (Riktad till åldersgruppen 18 -24 år som varken arbetar eller studerar)

ÅMÅLS KOMMUN
www.amal.se

Fokusområde 5

Ledning, styrning och organisation

Mål: Invånare skall få tillgång till evidensbaserade metoder inom vård, stöd och behandling.

- ADAD kartläggning. Bedömningsmetod för unga missbrukare och sociala problem.
- AUDIT och DUDIT används
- Olika evidensbaserade behandlingsmetoder finns främst i kommunal regi.
- KBT finns i första linjen och specialistnivå. ACT, Acceptance and commitment therapy/training (att hantera stress och främja psykisk hälsa.)
- HAP, Haschavvänjningsprogram.
- MI, Motiverande samtal
- MET, Motiverande samtal i samband med alkohol och droger.

Handlingsplan för psykisk hälsa

Barn och unga

1)

Föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt

- Föräldrastöd finns- Familjecentralen 0-12 år och därefter Ung/Vux 13 år-

Alla elever ska lämna grund och – och gymnasieskolan med godkända betyg.

-ALF-gruppen ,arbetsgrupp för långvarig frånvaro(är en kommunövergripande grupp som samverkar kring barn med hög skolfrånvaro.(skolan, elevhälsan, socialtjänsten)

-Skolan har under 2019 arbetat med ett projekt som kallas PLUG INNAN för att fler barn skall bli behöriga till gymnasiet

2)

Barn och unga med psykisk ohälsa ska få rätt insatser i rätt tid

- Drivhuset (Lågtröskelverksamhet för unga/unga vuxna)
- Ung/Vux
- Kartläggningsmetoder finns. Börjat så smått att arbeta med BARNSAM

Förebygga och uppmärksamma bruk av alkohol och narkotika bland unga

- Drogvaneundersökning genomförs bland alla elever i årskurs 8 och år 2 på gymnasiet.
- Föräldramöten och föräldrainformation och Ung/Vux
- Familjecentralen 0-12år

3)

Barn och unga som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP/Västbusplan

- SIP/Västbus fungerar bra

Brukarföreträdare ska erbjudas delaktighet i utvecklingsarbete

- Finns ej

4)

Ingen skall diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen.

- Synpunktshantering finns inom kommunen

5)

Nollvision om suicid i VG

- Strategisk plan för minskad suicid finns i Åmåls kommunen, rev 2020.
- Utbildning till personal och ungdomar finns
- YAM, utbildning till högstadie- och gymnasieelever i suicidprevention, hälsofrämjande och preventivt skolprogram för psykisk hälsa bland unga.
- ACT (att hantera stress och främja psykisk hälsa)
- SEXIT, Samtal om sexuell hälsa och erfarenhet av våld.

SEXIT är ett forsknings- och utvecklingsprojekt som syftar till att unga som är sexuellt risktagande eller utsatta och/eller personer med erfarenhet av våld, ska identifieras och erbjudas relevant vård och stöd.

SEXIT består av en förberedande utbildning, ett frågeformulär och en handbok som används som ett verktyg för att på ett standardiserat sätt ställa viktiga och ibland känsliga frågor i mötet. Genom ett strategiskt arbete kan prevention, vård och stöd relaterat till STI, oplanerade graviditeter och våld förbättras, och en jämlik vård säkerställas.

ÅMÅLS KOMMUN
www.amal.se

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

Målgruppen för projektet är primärt ungdomsmottagningar men även verksamheter som Sexualmedicinskt centrum-Pilen, Mini-Maria Göteborg, elevhälsoteam och barn- och ungdoms psykiatri använder verktyget.

SEXIT 3.0 har tagits fram av Kunskapscentrum för sexuell hälsa i samarbete med Sexualmedicinskt centrum-Pilen, Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer och Smittskydd Västra Götaland.